

Молодий Кочевар

ІМ. Д. П. ЧИЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКСМУ

Рік видання VIII.

№ 36 [736].

П'ЯТНИЦЯ, 24 БЕРЕЗНЯ 1967 р.

Ціна 2 коп.

ТУДИ, ДЕ ЖИВ ЛЕНІН

Канікули почались

І ось прийшла пора канікул. Сильний цікавого принесє во- на школярам! Багато хто з них братиме участь в змаганнях, ще глибше порине у конструювання ракет, літаків, суден на дитячій технічній станції, дехто закінчуватиме писати свої картини, дехто поїде в гості до родичів...

Але найбільше, мабуть, по- щастило цим та ще чотирьом- стам старшокласникам, які вперше в своєму житті їдуть в подорож в туристсько-екс- курсійному поїзді. Та і в яку подорож! Вони побувають у Києві, Куйбишеві, Ульяновську, Казані, Москві, Ленінграді — містах, де жив і працював Ленін, де майже 30 років то- му звершився Велика Жовт- нева соціалістична революція. ...Сильною фарбою збли- жують першолінійні пасажир- ські вагони. Поїзд набагато красивіший, ніж ті, які шко-

лярі не раз бачили на мальов- ничких плакатах. На пероні, як на святі. Звуки духового ор- кестру перегукуються з піс- нями, веселим гомоном, смі- хом, жартами. Дехто з бать- ків дає останні настанови. Проводити мандрівників при- йшли представники обкому партії, обкому комсомолу, обласно, обпради по турзму. 7 годин 23 хвилини вчора. Протяжний гудок тепловоза сповіщає, що подорож бере старт. Поїзд відходить по- вільно, нібито бажачучи нада- ти своїм пасажиром і тим, хто залізався на пероні, можли- вості подовше помехати ху- стинками. А вже через кілька хвилин він прискорить свій біг — туди, де все нагадує про рідного Ілліча.

Щасливої дороги вам, друзі!

М. МАР'ЯНЕНКО.
Фото в. КОВПАКА.

ВЕЛИКИЙ СПІВЕЦЬ НАРОДУ

22 березня в Колонному залі Київської філармонії відбувся урочистий вечір, присвячений 125-річчю з дня народження основоположника української класичної музики М. В. Лисенка. Сюди прийшли робітники промислових підприємств та будов міста, діячі літератури, мистецтва, представники партійних, радянських і громадських організацій, присутні син М. В. Лисенка — Остап Миколайович, родичі та земляки великого композитора.

В глибині сцени серед живих квітів — бюст М. В. Лисенка.

За столом президії — секретар ЦК КП України А. Д. Скаба, перший секретар Київського міськкому партії О. П. Ботвин, міністр культури УРСР Р. В. Бабійчук, голова правління Спілки композиторів України, народний артист СРСР Г. І. Майборода, народні артисти СРСР Б. А. Руденко, Н. М. Ужвій, заслужені діячі мистецтв УРСР А. Й. Кос- Анатольський, Г. Л. Жуковський та інші діячі української культури, гості з братніх республік.

Урочистий вечір відкрив Г. І. Майборода. Він говорив про велику любов і шану українського народу до свого геніального співця, з ім'ям якого пов'язані найцінніші здобутки національного співця, з ім'ям якого пов'язані найцінніші здобутки національної культури.

Слово про життєвий та творчий шлях родоначальника української класичної музики виголосив заступник директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Т. Рильського АН УРСР М. М. Гордійчук.

Для учасників вечора бу-

Зустрічі в ЦК ВЛКСМ

Два переможних рапорти про виконання завдань Ленінського комсомолу пролунали 22 березня у Центральному Комітеті ВЛКСМ. П'ятеро витривалих лижників—вихованців МВТУ імені Баумана доповіли про свій швидкісний перехід за маршрутом Москва — столиця скандинавських держав. Спортсмени-комсомольці розповіли про хвилюючі зустрічі з молоддю Скандинавії, про відвідання ленінських місць у Тампері і Стокгольмі.

Героїв вітав перший секретар ЦК ВЛКСМ С. Павлов.

Того ж дня в ЦК ВЛКСМ прийшли п'ятдесят передових будівників залізничі Мехат — Мангислак.

Секретар ЦК ВЛКСМ А. Везіров вручив молодим будівникам Почесні грамоти ЦК ВЛКСМ.

(ТАРС).

ло дано великий концерт, у програму якого ввійшли кращі твори Миколи Віталійовича Лисенка.

Вдень 22 березня біля пам'ятника М. В. Лисенку зібралися сотні людей. До підніжжя монумента були покладені квіти від ювілейної комісії по відзначенню 125-річчя з дня народження Миколи Віталійовича, Міністерства культури Української РСР, виконкому Київської міської Ради депутатів трудящих, Спілки композиторів України хорового та театального товариства республіки та багатьох інших творчих організацій, учбових закладів, мистецьких колективів.

Зведений хор, до складу якого увійшла заслужена капела бандуристів УРСР, академічна капела «Думка» та хоріві колективи художньої самодіяльності міста, виконав хор-гімн М. В. Лисенка на слова Івана Франка «Вічний революціонер».

(РАТАУ).

ДМИТРІВСЬКИЙ ДИПЛОМ

Їх називають первенцями

Перший
выпуск
доярок-
механізаторів

— Чи НЕ до контори, Людко?
— А що, написано на мені?
— Та не написано, в бачу, в тому напрямі... То ти можеш не поспішати. Там усе вирішено. І я того... допоміг.

— Що допомогли, дядьку Якову?
— Та щоб ти не їхала. Для чого воно тобі? Хіба якогось іншого діла нема?..

— Ой, дядьку, що ви наробили?.. От уже ж... Голубим клубочком майнула Люда на підгірок, а там і зникла за поворотом.

А Яків Черниш стояв біля колгоспної вагової та дивився меткому клубочкові услід. «Бойові у Криворучка дівчата. Он Валька його, Петра Остаповича, після школи вже другий рік біля тварин. А тепер ця. З матері приклад беруть. На повному серйозі взялися Криворучки за тваринництво...»

Люда чемно до голови попросилася. Жар опісля був, коли Володимир Григорович Аленьков почав умовляти:

— Ми тут порадилися з товаришами і гадаємо, що хай поїдуть он Середюк та Дубінська, а ти... Може, ще й поїдеш від нас...

— Нікуди не збираюся... Пошліть на курси, а то сама поїду...

(Закінчення на 2-й стор.).

З одержаними посвідченнями Раїса ЛЯПІНА, Галина ЧЕМЕРИС та Галина ДЕДУШЕВА.

ЮГОСЛАВКИ ДАРУВАЛИ ГОРІХИ...

«...21 січня наш батальйон в бойовому порядку підрозділів по глибокому снігу, без доріг, з мінометами і боєприпасами на плечах ввіравався в село Велику Камішеваху і зайняв позицію в двоповерховому будинку школи... Від двох батальйонів німців нічого не залишилось».

«...О 6 годині ранку ми форсували Дніпро і вигнали німців з села Кирилівки... В хатині, де народився великий Кобзар, дали клятву, що не допустимо ворога панувати на нашій Батьківщині, топтати і поганити рідну землю».

«...Запам'ятався мені бій на югославській землі біля станції Зайгар. Ми підповзли в темряві до німецьких окопів і, як спіг на голову, з криком «ура» звалились на німців. В цьому бою я був поранений. Югославки приносили нам в госпіталь подарунки: м'ясо, яблука, горіхи».

Це уривки з творів учениць Валентини Безуглої, Суфії Буряк, Катерини Бобрин, які з уст односельчан — учасників Великої Вітчизняної війни В. Р. Горюхова, П. І. Калужного, І. А. Бобринка — записали розповіді про їх бойові шляхи.

Таких записів уже чимало в членів історичного гуртка, піонерів і комсомольців Підвисоцької середньої школи. Вони

не лише збирають матеріали про бойові дії односельчан. Героїчні справи воїнів вилилися в учнівських творах, оповіданнях, віршах.

А відкрийте шкільну «Книгу бойової слави!» Понад 150 фотознімків воїнів-односельчан, які загинули під час Великої Вітчизняної війни, розкажуть про те, як боролися підвисоківці, як вмирали вони за рідну землю.

Слідопити зробили похід на батьківщину Героя Радянського Союзу П. Гришка, ім'я якого носить піонерська дружина, записали розповідь про його бойовий шлях, налагодили листування з колишнім начальником політвідділу 6-ої армії, полковником запасу К. В. Герасименком. Бійці цієї армії в липні і серпні 1941 року брали участь у боях під селом Підвисокином.

Листуються слідопити із своїми земляками — колишнім начальником політвідділу знаменитої Таманської дивізії, полковником запасу В. М. Пилипенком і генералом, Героєм Радянського Союзу А. Р. Слівком.

Г. СИМОНЕНКО, завуч Підвисоцької школи, Новоархангельський район.

УКЛІН ВІД МАТЕРІ ВОІНА

ЯК ДЯКУВАТИ вам, дорогі піонери, за те, що через 24 роки я змогла взяти, де похований мій єдиний син Василь», — пише 73-річна мати загиблого воїна Катерина Семенівна Мас-

лова з міста Куйбишева слідопитам Інгуло-Кам'янської школи в Новгородківський район.

Школярі відшукали вже шість сімей воїнів, які загинули при визволенні їх рідного села.

Близькі і рідні polegлих бійців обіцяють на свято Перемоги приймати для зустрічі з піонерами й комсомольцями школи.

Н. ПОЛУДНЕНКО, старша піонервожата.

ЛЮБОВІ ЗАЛІЗОМ НЕ ВИПЕКЛИ

сомольці разом з молодими акторами театру «СУРМА», що працював у той час у місті, на вулицях показали виставу. Один з перших комсомольців міста, Леско Білоцерківський, у книзі «Записки суфлера» згадує:

«Такого незвичайного видовища старі люди не пам'ятали за все життя. Всі артисти трупи, разом з оркестром, робітниками сцени, робітниками - залізничниками, вся інтелігенція були вбрані в костюми різних націй. Попереду на білому коні з булавою в руці — Богдан Хмельницький, за ним — козаки-запорожці, далі — величезна селянська гарба, запряжена круторогими волами. На гарбі — дійові особи з «Сорочинського ярмарку» та інших п'єс. У центрі походу на підводі — група молодих акторів. Вони розповідають веселі історії, читають, декламують власні вірші, присвячені молодій Радянській республіці».

Переді мною квиток за № 194705. Це квиток однієї з перших комсомолок Олександрії Софії Березовської. Виданий він у 1920 році. У січні того року політвідділ 14-ої армії, яка звільнила місто від денікінців, скликав міські збори молоді. Представник політвідділу розповів про сучасний момент, про завдання юнацтва, про комуністичну спільку молоді. Тут же подали заяви про вступ до комсомолу 20 юнаків та дівчат. Серед них були і С. Березовська, А. Львовський, Д. Ямпольський, Л. Шахуняц,

Я. Шахуняц, Л. Дмитренко, Л. Білоцерківський, Г. Орлов. Секретарем комсомольського осередку обрали Дмитра Ямпольського — енергійного, сміливого юнака. У травні 1920 року Дмитро добровільно пішов на фронт. На його долю випали тяжкі випробування. Поранений, він потрапив у полон до білополяків. Під час обшуку знайшли у нього комсомольський квиток. Юнака піддали нелюдським катуванням, та він мовчав. Розлютовані білобандити розпеченим залізом випекли

очі комсомольцю. Але Дмитро Ямпольський залишився живим. Пізніше він вчився на робітфаку, закінчив інститут і працював викладачем історії в Харкові. Олександрія в 1920 році жила неспокійним життям, навколо нишпорили численні куркульські банди, час від часу вони нападали на місто. Тому комсомольці вдень працювали, а вночі чергували в частинах особливого призначення.

Багатьом запам'яталося Першотравневе свято. Ком-

КОНКУРС МОЛОДІЖНОГО ПОШУКУ

Республіканська рада по роботі з молодими науковцями й аспірантами вузів, науково-дослідних і проектно-конструкторських установ доводить до відома, що конкурс серед молодих науковців, конструкторів, інженерів, аспірантів, студентів вузів на здобуття республіканської комсомольської премії ім. М. Островського проводиться з 1 березня по 1 вересня 1967 року. Роботи та всі необхідні матеріали на кандидатів згідно Положення про республіканську комсомольську премію ім. М. Островського, яке опубліковано в газетах «Мо-

лодь України» і «Комсомольское знамя» від 16 листопада 1966 р., надсилаються на адресу: м. Київ, вул. Десятинна, 2, Республіканська рада по роботі з молодими науковцями, з поміткою «На здобуття премії ім. М. Островського». На конкурс можна подавати роботи з усіх галузей наук, відкриття і винаходи, що впроваджуються у виробництво і дають високий економічний ефект. Особлива увага приділяється роботам і дослідженням, що відкривають або розвивають нові перспективні і пошукові напрямки в науці.

Республіканська рада закликає наукову молодь, аспірантів, молодих спеціалістів народного господарства, студентів вузів республіки взяти активну участь в конкурсі на здобуття республіканської премії імені М. Островського, присвячену 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. Республіканська рада по роботі з молодими науковцями і аспірантами вузів, науково-дослідних і проектно-конструкторських установ.

Людімила КРИВОРУЧКО будь-яку схему з заплющеними очима розбере. Ось і складає вона екзамени.

місце вже іншу прислали, може, я погано з роботою справляюся... Знам'янці хочуть, щоб з таким почуттям працювали люди на всіх фермах району. Отож — краді сили. Он про щось розповідає свої землячці Ліда Бойко з колгоспу імені Жданова. Має середню освіту. Її подруга — Галина Чемерис — депутат сільради. Після закінчення восьмирічки пішли на ферму колгоспу «Іскра» Валентина Димирецька і Люда Мамалат. Здобувши в минулому році середню освіту в Пантазівській школі, стала дояркою в рідній артілі Галина Середюк. А поруч сидить ветеран (з тринадцятирічним стажем доярки!) артілі «Путь Ильича», член бюро парторганізації Катерина Іванівна Єгорова... Доярки розуміли, за чим приїхали. Закінчилось навчання, і вони попросили викладачів на кілька днів продовжити практичні заняття, щоб краще подружити з технікою: адже після приїзду в рідні колгоспи вони протягом десяти днів будуть інструктувати всіх доярок.

ського технікуму Ганна Аврамівна Оніщенко дякувала дівчатам за подарунки, які піднесли доярки своїм вчителям, — та висловила такі щирі побажання, що у Ганни Приймак та Ольги Ніколаєвої, досвідчених доярок з «Правди», заросили очі сльозами. Від уваги, від тепла. Увага до курсанток відчувалася на кожному кроці. Навіть посвідчення. Можна ж було відстукати на машинці: «Пройшла місячні курси...» Натомість начальник районного управління сільськогосподарства Т. М. Прокопенко вручав у сталих обкладинках дівчатам справжні дипломи, де записано, що його власник одержав виробничий розряд. Перший розряд екзаменаційна комісія присудила Валентині Калініній, Світлані Самосьонюк, Людї Криворучко, Лідї Бойко та ще восьми дояркам. Одинадцять одержали другий. Багато теплих слів, що проникають в саме серце, почули доярки на випуску. Їх вітали директор технікуму А. І. Вітренко, перший секретар райкому партії В. Г. Кузнецов, член бюро обкому КП України С. З. Сергієнко, перший секретар обкому ЛКСМУ М. Д. Сиротюк. Вітали, називаючи дівчат первенцями. Так, 25 березня у Дмитрівці розпочнуть навчання дві групи другого потоку — по 30 чоловік у кожній, пізніше працюватимуть місячні курси слюсарів-наладчиків доільних установок. Та цей випуск — перший. Він, як говорили товариші, відкрив знам'янський шлягбаум до повної механізації тваринницьких ферм. — Є пропозиція першому випуску зустрітись через рік, — кинув хтось із дівчат. — Ставлю на голосування, — підхопив Віталій Георгійович Кузнецов. — Хто за? І вгору, як одна, злетіли (саме — злетіли!) двадцять три руки. Організацію доручили старості групи Галіні Дедушевїй — застрільниці ювілейного змагання серед молодих тваринників — жвавій, всюдисущій дівчині... Пройдуть роки. Галина Середюк, Люда Криворучко чи Лідя Бойко закінчать, можливо, якийсь учбовий заклад, одержать справжні дипломи спеціалістів, але їм, як і іншим дояркам, на все життя залишиться в пам'яті вручення дмитрівського диплому.

ДМИТРІВСЬКИЙ ДИПЛОМ

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

Спробуй не здатися після таких слів. А сьогодні в Люди, як і в інших 22 курсанток, — випускні екзамени. Людї не страшно: апарат, всі правила механічного доїння на зубок знає. Із заплющеними очима схему розбере... РІЗНИМ був настрій у дівчат, які приїхали 17 лютого з колгоспів Знам'янського району у Дмитрівську сільськогосподарську школу на місячні курси майстрів машинного доїння корів. До одних підкрадався сумнів, а чи зможуть вони після навчання справитися з технікою? Інші раділи: оце руками полєкність буде! Ясніше стало всім, коли після кількох теоретичних занять прийшли на практику у місцевий колгосп «Правда». Окремі стали навіть піднімати техніків-наладчиків. Голова артілі Леонід Григорович Яковлев побоювався (про це він з'ясував пізніше, вже на випуску), що корови менше молока стануть давати. Аякже, прийде юрба молодих дів-

чат з піснями, з галасом. А на корівок це може вплинути. — Та даремно я дрижака ловив, — сміється Леонід Григорович. — Добрі доярки зібралися. Душею розуміють усе... Так, на курси приїхали краді молоді сили району. Знам'янці прагнуть у ювілейному році повсюдно перейти на двозмінну роботу молочно-товарних ферм. І в цього прагнення є гарний ґрунт. Райком партії, комсомольські працівники, спеціалісти розуміють, що то не звичайна організація рядових курсів. То початок великого руху: дівчат-механізатори йдуть на тваринницькі ферми. Ідуть, щоб зробити працю тваринника ще більш почесною, продуктивною, творчою і радісною. — Раніше, років десять тому, — згадував голова артілі «Україна» Микола Миколайович Добровольський, — знати доярку — це треба було буквально перемучитися. А це мені розповідають, що в знам'янському колгоспі імені Кірова говорить молода доярка: «Як заходить на ферму незнайома дівчина — душа у мене колоне: може, це на мого

Вручення Дмитрівського диплома Катерина ГОЛОВАНЬ запам'ятає на все життя. Фото В. КОВПАКА.

ДЕСЯТА аудиторія Дмитрівської сільськогосподарської школи, мабуть, «зроду» не чула таких оплесків і стільки, як 20 березня на випусковому вечорі доярок-механізаторів. Були оплески і були... сльози. Так, сльози. Коли викладач Знам'янського сільськогосподар-

с Дмитрівка, Знам'янського району. В. ПОГРІБНИЙ.

ПЕРЕКЛИК ЧЕРВОНИХ ПАСПОРТІВ

Цікаво, що учасниками цього свята були Ілля Набатов, нині заслужений артист Російської Федерації, поет Леонід Чернов, Терентій Юра, Феодосія Барвінська. Художне оформлення лягло на плечі Бориса Югансона (тепер відомий художник, академік).

То був важкий і героїчний час. Та молодих не ля-

кали труднощі, і комсомольська організація Олександрії весь час зростала.

«...У повіті 5 робітничих і 8 селянських організацій. У всьому повіті нараховується 500 членів. Партком взяв на себе політичне керівництво спілкою. 20 листопада скликається повітовий з'їзд КСМУ», — повідомила 14 листопада 1920 року газета «Известия Кременчугского

райні» (тепер «Молодь України») писала 11 грудня 1925 року:

«За три роки свого існування наш осередок значно зріс і проробив велику роботу. Охопивши спочатку молодь залізниць, осередок взявся за працю в селі Протопопівці. 40 чоловік тут організували осередок. Така ж робота ведеться в Приютівці, Оліївці».

Ця замітка — своєрідний звіт користівських комсомольців. До речі, автор замітки Сергій Могилюк, який тоді часто друкувався під псевдонімом Оль, зараз працює в Міністерстві шляхів сполучення.

Велику роботу проводили комсомольці по заготівлі хліба.

Партійна і комсомольська організації в квітні 1922 року гостинно прийняли дітей з голодуючого Поволжя, їх було розміщено в місті і навколишніх селах. На роботу серед них комсомол міста виділив 20 членів спілки.

Великі промислові міста голодували, а куркулі приховували хліб, не даючи його державі. Був випадок, коли шість комсомольців, які відправились на заготівлю хліба на станцію Куцівка, були по-звірячому вби-

губернского революционного комитета и губернского комитета КП(б)У»

Велику роботу вели члени КСМ по створенню комсомольських осередків у селах. Юнаки і дівчата міста пішки відправлялися за 20 — 50 кілометрів, вступали перед сільською молоддю, розповідали про В. І. Леніна.

Один за одним виникають осередки в Новому Стародубі, Косівці, Пантаївці. Добре працював комсомольський осередок станції Користівка, де був секретарем телеграфіст Я. Г. Михайлов. Газета «Комсомолец Ук-

Комсомольці — червоні козаки Львівський і Андрущенко. Фото 1923 року.

Перші комсомольці м. Олександрії. Зліва направо: перший ряд — Я. Голяк, Л. Хуторанська, секретар Кременчугського губкому Рафаїлов, Ф. Дар'євська, другий ряд — М. Гарагуля, Б. Львовська, Л. Владиміров.

На фото внизу — один з перших комсомольців міста Г. Орлов.

лі. Затамувавши подих, слухає молодь спогади сивих комсомольців, спогади людей, руками і розумом яких робилась історія.

А. КОХАН, позаштатний кореспондент «Молодого комунара».

М. Олександрія.

СТУДЕНТИ ПІДГОТУВАЛИ ВИСТАВУ

Драматичний колектив Кіровоградського педагогічного інституту імені Пушкіна здійснив постановку п'єси білоруського драматурга А. Делендіка «Я люблю тебе!».

Вистава вже двічі побачила світло рампи. Немає нічого дивного, що для роботи взято якраз цей твір. Адже «Я люблю тебе!» — п'єса про молодь, про радість і тривоги студентських буднів.

Дія відбувається в наші дні. Студентка медичного інституту Інга (Т. Левченко) «носить» на собі чорні сліди війни... Про хворобу у дівчини дізнається науковий працівник інституту Аскольд (В. Стеценко). Пізніше про це довідається і сама Інга. Становище критичне. Навіть найретельніше втручання лікарів, здається, не має змоги поправити становище...

Інгу кохає Вадим (В. Гончаренко) — на перший погляд, легковажний, незібраний хлопець. Коли він дізнається про хворобу Інги — бачимо його справжнє обличчя: щирість, простодушність. Закінчується вистава оптимістично.

— Дивіться, яке сонце! — звертається до своїх друзів Інга. Символ сонця проходить через всю п'єсу. Це символ всепермагаючої віри в життя.

Постановку вистави здійснив артист театру імені М. Л. Кропивницького Юрій Волохов. Молодому режисерові вдалося досить вірно відшукати ту основну вісь, на якій тримається спектакль.

В. ЯН.

На знімку: сцена з вистави.

Фото В. Ковпака.

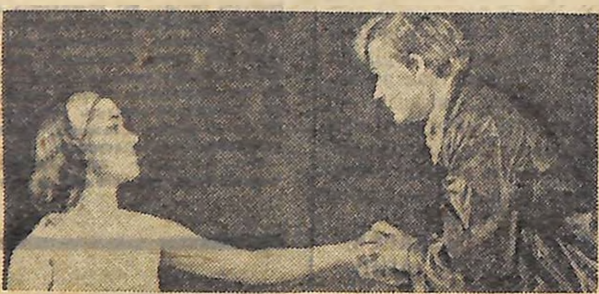
НА ПАРАЛЕЛІ МЕРИДІАНІВ

ють у фермерів. Бойкот загрожує перекинутись на поставки м'яса. Такого великого і напрощад упертого вступу американських фермерів США не бачили з 1955 року.

На суднобудівній верфі в Турку (Фінляндія) спущено на воду суховантажне судно, збудоване для СРСР. Це вже четверте з одинадцяти суден такого типу, замовлених Радянським Союзом.

Понад 20 тисяч юнаків і дівчат з 70 тисяч членів організації союзу Вільної німецької молоді округу Росток є членами молодіжних виробничих бригад. Їм належить чимала заслуга в тому, що НДР займає четверте місце в світі по будівництву рибальських суден. Понад 2000 молодіжних об'єктів налічується тепер у сільськогосподарських районах НДР.

(ТАРС).

Коли старт „Шахтаря“?

Федерація футболу Української РСР затвердила Положення про розіграш першості СРСР серед команд майстрів класу «Б» України і Молдавії в 1967 році. 42 команди, як і торік, розподілені на дві зони.

В першу зону, крім олександрійського «Шахтаря», входять: «Динамо» (Хмельницький), «Десна» (Чернігів), СКФ (Севастополь), «Дніпро» (Кременчук), «Спартак» (Івано-Франківськ), «Крилатка» (Кривий Ріг), «Буковина» (Чернівці), «Автомобіліст» (Житомир), «Колосники» (Рівне), «Воля» (Луцьк), «Дніпро» (Черкаси), «Трубілки» (Нікополь), «Прометей» (Дніпропетровськ), «Авангард» (Торніопіль), «Дунаєць» (Ізмаїл), «Нафтовик» (Дрогобич), «Верховина» (Ужгород), «Енергія» (Нова Каховка), «Будівельник» (Бельці), «Енергія» (Тирасполь).

Склад другої зони такий: «Локомотив» (Херсон), «Чайка» (Севастополь), «Локомотив» (Донецьк), «Колос» (Полтава), «Хімік» (Північнодонецьк), «Шахтар» (Кодіма), «Шахтар» (Горлівка), «Торпедо» (Харків), «Авангард» (Краматорськ), «Спартак» (Суми), «Авангард» (Керч), «Авангард» (Майнівка), «Торпедо» (Бердянськ), «Азовець» (Жданов), «Шахтар» (Торе), «Комунарець» (Комунарськ), «Шахтар» (Єнакієво), «Шахтар» (Красний Луч), «Старт» (Дзержинськ), «Автосило» (Костянтинівка), «Сталь» (Дніпропетровськ).

В чемпіонаті нині дебютуватимуть команди Нової Каховки, Костянтинівки і Дніпропетровська. З розіграшу виключені мелітопольський «Спартак» і одеський «Автомобіліст».

Команди України, що займуть перші три місця в кожній зоні, зустрінуться в фінальній п'яти, яка визначить чемпіона республіки. Ігри проходять в одне коло в одному із міст республіки за ви-

значенням Федерації футболу. Чемпіон республіки і ще два призери в 1968 році виступатимуть у другій групі класу «А». А вже за рішенням центральної ради Союзу спортивних товариств і організацій в наступному році друга група класу «А» збільшиться на 10 команд.

Молдавська команда, яка займе краще місце, виступатиме у фінальних іграх команд класу «Б» союзних республік (за винятком РРФСР і України) при умові, якщо вона в зональних іграх набере не менше 60 процентів очок.

В командах України зберігається віковий ценз: середній вік футболістів не повинен перевищувати 23-х років. В кожну команду може бути не більше п'яти гравців понад 23 роки. Команда має право зберегти той склад, в якому вона виступала торік. Дозволяється заявляти нових футболістів у віці до 23-х років включно. Можна заявляти також футболістів старшого віку, але тільки замість гравців, які виступали в минулому сезоні і чий вік уже перевишов межу 23-х років.

Як і раніше, переможець фінальних ігор нагороджується перехідним призом і дипломом, а гравці — золотими медалями. Призери першості одержать срібні і бронзові медалі.

Команди класу «Б» України і Молдавії розпочнуть чемпіонат 22 квітня.

М. МАР'ЯНЕНКО.

Нічия з одеситами

Вчора нам повідомили з Одеси, що перший склад Кіровоградської «Зірки» контрольний матч з футболістами команди першої групи класу «А» «Чорноморець» (гра відбулася 22 березня) закінчив з нічийним рахунком — 0:0.

З Дніпропетровська повернулася команда кіровоградських мотогопників, яка брала участь у республіканських змаганнях. Найуспішніше з наших земляків виступили Віктор Медведєв, Людмила Настояца і Микола Більбаченко. Медведєв зайняв друге місце

В числі призерів

серед юнаків, що змагалися в класі машини 175 куб. см. Настояца і Більбаченко стали третіми призерами серед дорослих.

У командному залку кіровоградці на 4-у місці.

Б. МЕНЖУРА.

«Солдат завжди солдат». (Калінінград). 15.50 — «ЕК-67». Топовізіонний екран кінолоббителів. (Київ). 16.20 «Тологочка». (Київ). 16.40 — Музичний кіоск. (М.). 17.10 — «Добринин», золоті Карпати». Фільм-концерт. (Київ). 17.45 — Наші прем'єри. Я. Стецюк — «Спала», Теленовола. (Київ). 18.30 — «КВН-67» (Передача з Парию). 20.30 — Теленовіни. (Москва). 21.00 — Першість Європи з гімнастики. Репортаж з Фінляндії. 22.00 «Лабіринт» Телеспектакль. (Москва). 23.00 — Чемпіонат світу з хокея. НДР — ФРН. Репортаж з Відня.

МОЛОДИЙ КОМУНАР

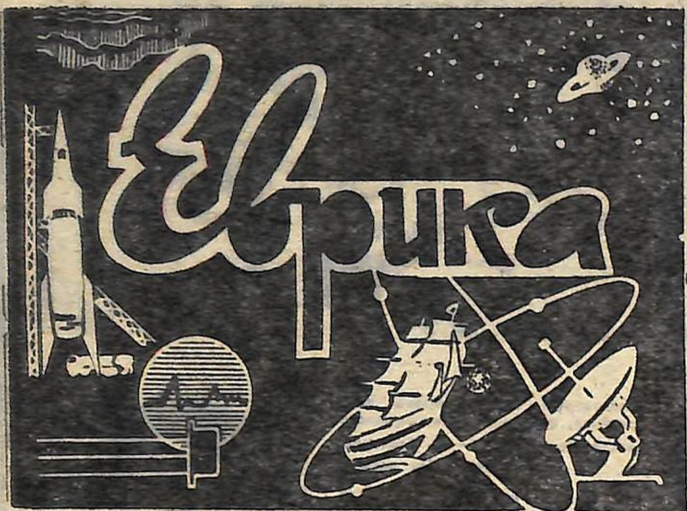
№ 36 (736). 3 стор.

ДІВЧАТА, ЮНАКИ, КОМСОМОЛЬЦІ, МОЛОДЬ!

„Молодий комунар“ надходить у кіоски в дуже обмеженій кількості.

Якщо ви хочете регулярно читати свою газету, оформте передплату з КВІТНЯ до КІНЦЯ РОКУ.

Передплатна ціна на „Молодий комунар“: на 1 місяць—20 коп., до кінця року—1 крб. 80 коп.

ОПИТ ВЕДЕ
„АЛЬФА-2“

Іде екзамен. Тридцять юнаків і дівчат відповідають одночасно. Але в аудиторії незвично тихо: не чути голосів ні викладача, ні учнів. І оцінку тим, що екзаменується, виставляє кібернетичний педагог-машина «Альфа-2». Учні дев'ятого класу 52-ї середньої школи складають екзамен з математики в лабораторії програмованого навчання Львівського державного універси-

тету імені Івана Франка.

Ж дізнатись і про оцінку своїх знань. Натискання відповідної кнопки, і на щитку засвічується червоне вічко — «п'ятірка» або зелене — «чотири». А якщо відповідь була слабкою? Електронний пристрій машини, не вагаючись, ставить тоді «трійки» і навіть «двійки» — без потурає і знижок.

За сорок п'ять хвилин «Альфа» оцінює знання тридцяти учнів.

С. ДРАНОВ,
кор. РАТАУ.

Бажаючи вступити на роботу в лабораторію Едісона повинен був відповісти на 130 запитань.

Ось деякі з них:
Яка країна і яке місто виробляють найтоншу бавовну?
Яке місто в США відоме своїм виробництвом прельних машин?
Чи більша Австралія від Гренландії за площею?
Який найбільший у світі телескоп?

А ВИ МОЖЕТЕ ВІДПОВІСТИ?

Хто такий Плуток?
Хто винайшов логарифми?
На якому принципі побудований телефон?
З чого зроблена латунь?
Складові частини найкращої білої фарби?
Способи дубління шкіри?
Як виготовляється целюлоза?
Де знаходиться бухта Магдаліни?
Найдовша в світі залізниця?
Яке найсильніше і яке найлегше дерево?
Хто написав оперу «Трубадур»?
Хто відкрив закон тяжіння?
Хто винайшов фотографію?
Що таке фетр?
Три основні луги?
Як виготовляється сірчана кислота?
З якого металом змішана платина в руді?
З чого одержується бензол?
З чого виготовляється скло?
Що таке ферфор?
Вна різниця між антрацитом і смолистим вугіллям?
Яку машину використовують при гренуванні діаманта?
Чи зможете ви, читачу, відповісти на ці питання?
Вони досить цікаві і дуже переконливо говорять про те, які високі були вимоги, котрі пред'являв знаменитий винахідник працівникам, що вступали в його лабораторію.

ДЕЩО ПРО МОРЕ

ЦОНАД 70 процентів поверхні нашої планети займає вода. Дерев'яна куля, опущена на глибину один кілометр, під впливом сильного тиску зменшує свій об'єм у два рази.

ЯКЩО випарувати всю сіль з океанів, нею можна було б вкрити поверхню земної кулі шаром в сто метрів завтовшки.

В ОКЕАНІ, як у велегенській шкатулці з коштовностями, є мільйони тонн корисних металів. У кожному кубічному кілометрі води міститься, наприклад, 6 кілограмів золота. Правда, видобувати його поки що не вигідно. А от бром, йод, магній вже успішно видобувають з морської води.

Б ОЛИ порівнювали дельфіний мозок з людським, вчені прийшли до цікавих висновків. Так, кора головного мозку дельфіна має вдвоє більше звивин. Ці морські тварини мають також більшу кількість мозкової речовини в різних відділах головного мозку. Ще один важливий критерій — «шаруватість» кори. У криси і кролика, наприклад, чотири шари клітин різного виду в більшій частині головного мозку. А у мавпи, людини і дельфіна — по шість.

ВІДОМО, що кальмар рухається за принципом реактивного двигуна. Та мало хто чув про літаючих кальмарів. Розвинувши велику швидкість, вони під кутом вистрибують з води. Крилами їм правлять розпространені складки шкіри. Як і летючі риби, кальмари роблять над водою політ на відстані 30—40 метрів.

РЕКОРДСМЕНОМ з плавання серед китів звуть сайвала. Якщо максимальна швидкість фінвала не більша 33 км за годину, то сайвал нерідко рухається з швидкістю 50 км. На них важко полювати, тому добування цього виду китів незначне.

«Скибка добре спеченого хліба становить один з найбільших винаходів людського розуму». Ці слова видатного радянського вченого К. А. Тімірязєва влучно характеризують «хліб наш насущний» — продукт, без якого не обходиться майже жодна трапеза в більшості країн світу. У наш час хлібопечення стало «точною наукою». У Всесоюзному науково-дослідному інституті хлібопекарної промисловості вивчаються процеси виготовлення хлібо-булочних виробів. Зусилля вчених спрямовані на створення нових сортів хліба — смачного, калорійного, корисного для людей різного віку.

Тут створено хліб, який не чер-

ствіє протягом шести тижнів. Не черствіє тиждень і звичайний хліб у парафіновій і поліетиленовій упаковці. Економічний спосіб випікання хліба в термостійкій упаковці з лавсану. З печі він виходить уже в готовій упаковці, що захищає його від черствіння про-

тягом двох тижнів. Дуже перспективним може стати випікання хліба у формах з кремнійорганічних полімерів. Його можна випікати без змащування форм жиром. У співдружності з лікарями вчені створюють лікувальні сорти хліба. Лікарі дають рецептуру, а хлібопекарі — відповідний сорт

хліба. Для хворих на гіпертонію і атеросклероз — булочки і висівковий хліб з лецитином. Для хворих на діабет — білково-пшеничний і білково-висівковий хліб.

І все ж хліб не вільний від недоліків. Причому, чим він кращий за кольором, смаком і засвоюва-

НА ВСЯКИЙ СМАК

ГРОШІ І МІКРОБИ

Спеціально міжнародна комісія провела обстеження паперових грошей різних країн, щоб з'ясувати, на яких з поданих баніток найбільше мікробів. Виявилось, що пальма першості належить грецьким ассігнаціям. За ними йдуть іспанські, китайські. Найчистіші грошові знаки — французькі: папір, на якому вони друкуються, просочений дезінфікуючим розчином.

ЩЕ ГАЛІЛЕЙ стверджував, що на Сонці є плями, за що був звинувачений інквізицією, бо «Сонце подібне лику божому, а на лиці божім не може бути плям».

Як виглядає у світлі сучасних досліджень лик Сонця, яке значення має його мінливість? Про це розповідає професор Самуїл Пикельнер.

Те, що ми бачимо простим оком на небі як диск Сонця, вчені називають сонячною фотосферою — сферою світла.

ЗМІНИ СОНЯЧНОГО ЛИКУ

Час від часу на ній з'являються яскраві газові пухирці, які розтікаються по поверхні. Легко відрізнити, що диск розбитий на світлі комірки, які по формі нагадують шестикутники і відокремлені темнішими контурами. Ці комірки називаються гранулами.

Зовнішні шари сонця, хромосфера і корона, значно гарячіші, ніж фотосфера. Якщо температура фотосфери, яку ми звичайно називаємо температурою поверхні нашого світила, «всього» 6 тисяч градусів, то досить роздіжена корона виявляється нагрітою до 1,5 мільйона градусів! На перший погляд, це протирічить всім відомим законам фізики. Адже жодне тіло не може ні при зіткненні, ні шляхом опромінювання нагріти інше до температури більшої, ніж його власна. Виявляється, розігріває сонячну корону якраз шум — енергія звукових хвиль, які утворюються при механічних рухах фотосфери.

Іноколи замість гранул у фотосфері виникають шільні й дуже яскраві утворення — сонячний факел, який повільно, на протязі доби, росте, збільшує свою яскравість. Потім в ньому з'являються темні плямки, які розростаються приблиз-

но за десять діб в ті самі плями, що їх виявив Галілей. Зараз відомо, що поява і характер розвитку сонячних плям залежить від гігантських магнітних процесів. Площа середньої за розміром плями більша площі перерізу Землі по екватору, а напруженість магнітного поля в плямі в декілька тисяч раз більша, ніж те земне поле, яке крутить стрілку компаса.

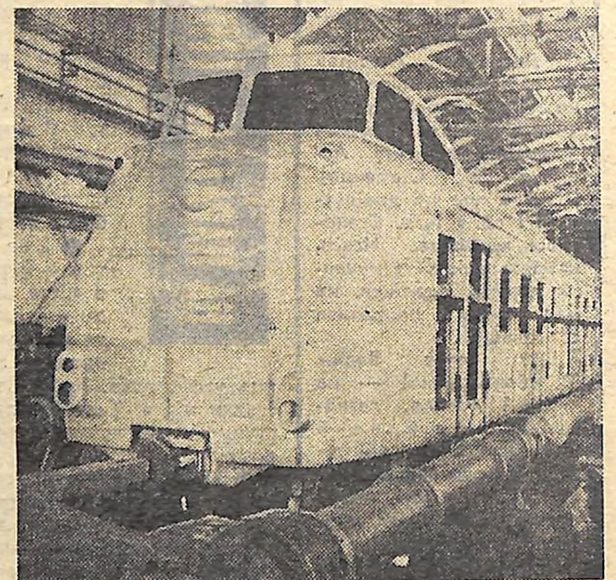
Чим більше плям на Сонці, тим вища так звана активність, зв'язана з корпускулярним випромінюванням, що може підвищити радіацію в космосі в тисячу раз і збільшити небезпеку для космічних мандрівників, із усякими іншими випромінюваннями. Сонячна активність виявляє сильну дію і на Землі, викликаючи магнітні бурі, сильні полярні сяйва, розривні в радіозв'язку, і навіть, як вважають деякі вчені, сприяє розвитку серцево-судинних і багатьох інших захворювань. Сонячна активність має одинадцятирічний цикл від одного максимуму до іншого.

Плями на Сонці здаються темними тому, що вони холодніші за оточуючу фотосферу. Насправді ж їх температура всього на сотні градусів нижче середньої навколишньої температури. Якби на небі з'явилось світло, поверхня якого складалася б цілком тільки із сонячних плям, воно б дуже мало відрізнялося від Сонця, хіба що здавалося б трішки жовтішим, хоча клімат Землі при цьому зазнав би досить суттєвих змін.

Зовсім недавно співробітникам Кримської астрофізичної обсерваторії вдалось виявити досить цікаве явище. Виявилось, що над сонячними плямами випромінювання багатого гарячої сонячної корони спостерігається над поверхнею Сонця, там, де повинна бути розташована хромосфера. Остаточного пояснення цьому явищу ще не знайдено.

Від Сонця залежить все життя на Землі. Всю різноманітність цього впливу вдалось виявити тільки в останній час. Від рівня Каспійського моря до крижаної обстановки у Карському морі, від кількості браку на підприємствах по виробництву всієї до кількості смертності при інфарктах міокарда виявляється вплив сонячних процесів — зміни сонячного лику.

М. КАРЄВ.
(АПН).

ПЕРШИЙ алюмінієвий вагон, створений на Рязькому вагонобудівному заводі, незабаром покине підприємство, щоб на підмосковному виробничому рейсовому

ВАГОН, ЯКИЙ БУДЕ РОЗБИТО

мілліці стати... винуватцем залізничної катастрофи. Тут вагон зіткнувся з составом платформи. Цей експеримент дозволив конструкторам одержати додаткові відомості, які будуть враховані при конструюванні серійних вагонів. А вже в недалекому майбутньому пасажирські поїзди, які розвивають швидкість близько 250 кілометрів на годину, передбачається формувати з алюмінієвих вагонів. Як повідомив кореспондент АПН заступник головного конструктор РВЗ Арвід Спалвінш, вагонне оболонка проходить зараз статичне випробування на заводі. За допомогою пневматичних циліндрів на неї подаються могутні стискуєчі сили і вертикальні навантаження. Імітуються варіанти заповнення вагона пасажирами і концентрації їх на різних ділянках. Після цього вагон відправиться до місця «завданого» катастрофи. На з'явилось алюмінієвий корпус нового вагона в одному з цехів Рязького вагонобудівного заводу.

В. УЛАСЕВИЧ.
(АПН).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» —
орган Кіровоградського
обкому ЛКСМУ.